

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Miljösektorns omfattning – Metod och källor

I serien Bakgrundsfakta presenteras bakgrundsmaterial till den statistik som avdelningen för miljö- och regionalstatistik vid SCB producerar. Det kan röra sig om produktbeskrivningar, metodredovisningar samt olika sammanställningar av statistik som kan ge en överblick och underlätta användandet av statistiken.

Utgivna publikationer från 2005 i serien Bakgrundsfakta till Regional- och miljöstatistik

- 2005:1 Regional ekonomisk tillväxt – förutsättningar, indikatorer och mått
- 2006:1 SCB:s regionala statistik i ett fyrtioårsperspektiv
- 2006:2 Tapas 2004 Phase 1. Improvement of FADN concerning rural development
- 2007:1 Evaluation of the Nonresponse in the Farm Economic Survey
- 2008:1 Den regionala tillväxtens struktur och förutsättningar
- 2008:2 Kartläggning av Miljöstatistiken. Kartläggning av officiell miljöstatistik enligt förordning 2001:100
- 2008:3 Kartläggning av Miljöstatistiken. Ett bredare grepp – miljörelevant statistik som ligger utanför den officiella miljöstatistiken
- 2009:1 Branschvis redovisning av farligt och icke-farligt avfall i miljöräkenskapernas webbverktyg
- 2009:2 Combinations of codes in the Combined Nomenclature for Swedish Material Flow Accounts – Method Development
- 2009: 3 Läkemedel samt kosmetika och hygienprodukter i Sverige. Metodutveckling för försäljningsstatistik och flödesstudier
- 2009:4 Chemicals in Statistics – Method Development

Bakgrundsfakta

Miljösektorns omfattning – Metod och källor

Regional- och miljöstatistik 2009:5

**Statistiska centralbyrån
2009**

Background Facts

Regional and Environment Statistics 2009:5

The size of environmental sector – methodology and sources

Statistics Sweden
2009

Producent
Producer SCB, avdelningen för regioner och miljö
Statistics Sweden, Regions and Environment Department
Box 24300,
SE-115 81 STOCKHOLM

Förfrågningar
Inquiries Hanna Brolinson, +46 8 506 943 13
hanna.brolinson@scb.se
Maja Cederlund, +46 8 506 947 12
maja.cederlund@scb.se
Mats Eberhardson, +46 8 506 944 25
mats.eberhardson@scb.se
Karin Hedeklint, +46 8 506 945 14
karin.hedeklint@scb.se
Anna-Karin Westöö, +46 8 506 945 68
annakarin.westoo@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet i denna publikation.

Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: SCB, Bakgrundsfakta, Regional- och miljöstatistik 2009:5, *Miljösektorns omfattning – Metod och källor*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, Background Facts, Regional and Environment Statistics 2009:5, *The size of environmental sector – methodology and sources*

ISSN 1654-4390 (online)

URN:NBN:SE:SCB-2009-X102BR0905_pdf (pdf)

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se.

This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

SCB har sedan år 2000 arbetat med att bygga upp en databas över miljöföretag, i syfte att uppskatta miljösektorns omfattning i Sverige. Populationen består av de arbetsställen vars verksamhet består av att mäta, förebygga, minimera eller återställa förstörd miljö.

Uppdaterade tabeller och diagram med statistik från miljöföretagsdatabasen publiceras två gånger per år, på SCB:s hemsida. Statistiken är en del av SCB-produkten MI1301 Miljöräkenskaper.

Den här publikationen syftar till att kortfattat beskriva metod och källor för arbetet med att underhålla databasen och ta fram statistik över miljösektorn. För en mer utförlig dokumentation, se dokumentet Beskrivning av statistiken.

Statistiska centralbyrån i juni 2009

Inger Eklund

Viveka Palm

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	7
Metod och källor	9
Miljöföretag – definition	9
Övergripande metod	9
Underhåll av databasen	10
Automatisk uppdatering	10
Manuell uppdatering	10
MiFDB-applikationen	11
Säkerhetsklass	11
Miljöandel	11
Miljöområde	11

Sammanfattning

I en databas lagras miljöföretagen utifrån deras arbetsställen. Informationen hämtas från SCB:s företagsregister, automatiskt via SNI-kod eller manuellt. Eftersom samtliga arbetsställen hämtas från företagsregistret följer information om dess adress, organisationsnummer, SNI-kod etc. med in i miljöföretagsdatabasen.

I databasen klassas varje arbetsställe enligt några, för denna databas specifika, variabler: miljöområde, miljöandel och säkerhetsklass. I bearbetningen av statistiken kopplas variablerna omsättning, export och antal sysselsatta/anställda till varje arbetsställe. De uppgifterna hämtas från företagsregistret, handelsstatistiken, momsregistret och registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS). Det är även möjligt att koppla på annan statistik som finns för företag eller arbetsställe, såsom utbildning, löner och förädlingsvärden.

Metod och källor

Miljöföretag – definition

Statistiska centralbyrån (SCB) definierar miljöföretag enligt OECD/Eurostats manual The Environmental Goods & Service Industry – Manual for Data Collection and Analysis (1999). Översatt till svenska lyder definitionen:

”Industrin för miljövaror och tjänster består av aktiviteter som producerar varor och tjänster som mäter, förebygger, begränsar, minimerar eller återställer miljöförstöring till vatten, luft och jord samt även problem som är relaterade till avfall, buller och ekosystem. Detta innefattar även renare teknologier samt varor och tjänster som minskar miljörisker eller minimerar utsläpp och resursanvändning.”

Under 2009 har Eurostat publicerat en ny handbok för arbetet med miljösektorn. SCB har deltagit i arbetet med den och den kommer att användas i SCB:s fortsatta arbete. Den övergripande definitionen av miljöföretag är densamma som i manualen från 1999.

Övergripande metod

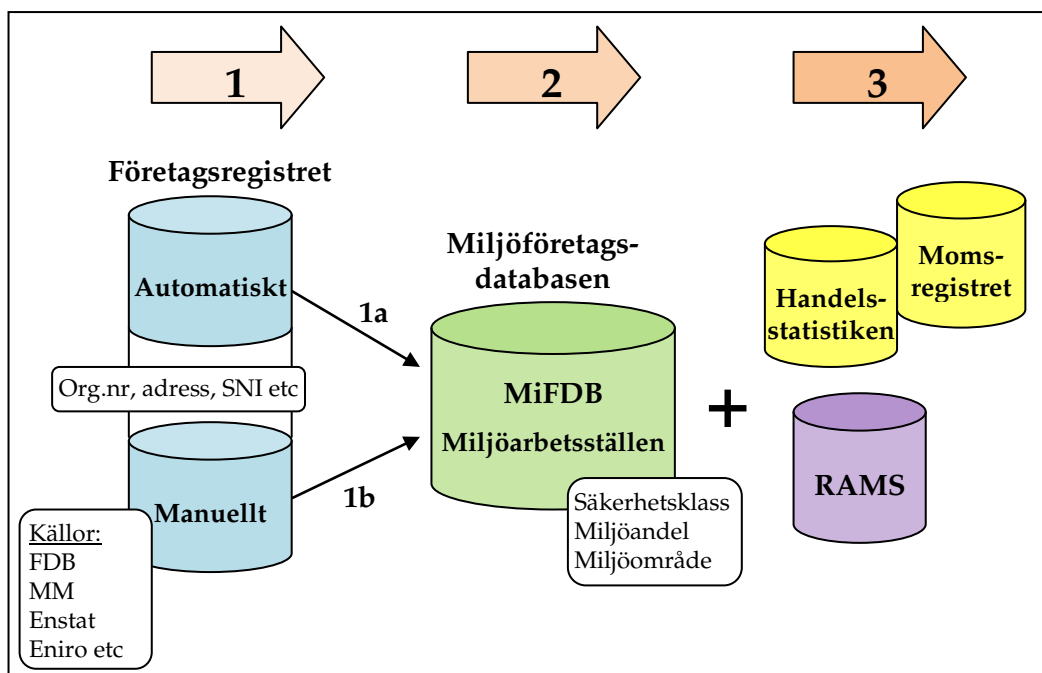
Arbetet med miljösektorns omfattning sker i miljöföretagsdatabasen, där miljöföretag lagras utifrån sina arbetsställen. Med arbetsställe avses varje adress, fastighet eller grupp av fastigheter där företaget bedriver verksamhet. Informationen om dem hämtas från SCB:s företagsregister, automatiskt via SNI-kod (enligt 1a i figuren på sid 10) eller manuellt (1 b i figuren). Eftersom samtliga arbetsställen hämtas från företagsregistret följer information om adress, organisationsnummer, SNI-kod etc. med in i miljöföretagsdatabasen.

I databasen klassas varje arbetsställe enligt några, för denna databas specifika, variabler: miljöområde, miljöandel och säkerhetsklass (2 i figuren). I bearbetningen av statistiken kopplas variablerna omsättning, export och antal sysselsatta/anställda till varje arbetsställe. Uppgifterna hämtas från företagsregistret, handelsstatistiken, momsregistret och registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) (3 i figuren). Samtliga register administreras av SCB.

Det är även möjligt att koppla på annan information på företags- eller arbetsställenivå, såsom uppgifter om utbildning, löner och förädlingsvärden.

Uppdaterade tabeller och diagram med statistik från miljöföretagsdatabasen publiceras två gånger per år, i maj och december. Statistiken baseras på en fryst årspopulation för föregående år.

Figur 1. Övergripande metod

Underhåll av databasen

Automatisk uppdatering

Två gånger per år hämtas nya arbetsställen automatiskt från företagsregistret. Med hjälp av branschindelningssystemet SNI hämtas samtliga företag med följande SNI-kod (avser SNI 2007):

- Regumnering (SNI 2211) (Läggs in med andel)
- Återvinning (SNI 383)
- Partihandel med avfallsprodukter och skrot (SNI 4677)
- Avloppsrening (SNI 3700)
- Avfallshantering (SNI 381 och 382)
- Sanering, efterbehandling av jord och vatten samt annan verksamhet för föroreningsbekämpning (SNI 39)

I framtiden kan det bli aktuellt att hämta in andelar från fler SNI-grupper.

Manuell uppdatering

Syftet med de manuella uppdateringarna är att identifiera nya branscher inom miljösektorn, nya miljöarbetsställen som inte omfattas av utvalda SNI-koder eller att uppdatera särskilda miljöområden. Eftersom det manuella arbetet är mer tidskrävande än det automatiska, görs uppdateringarna i projektform för utvalda branscher eller miljöområden.

De viktigaste källorna vid manuell uppdatering är följande:

Företagsregistret

SCB:s Företagsregister innehåller information om företag och arbetsställen i Sverige. Det omfattar samtliga juridiska personer, samt fysiska personer och dödsbon som uppfyller vissa kriterier. Uppgifterna i registret uppdateras ständigt. Mer information: www.scb.se/foretagsregistret

Energistatistiken

Produkten Årlig energistatistik (el, gas och fjärrvärme) produceras av SCB och publiceras årligen med två års eftersläpning. I statistiken ingår alla anläggningar för samtliga kraftbolag, med vissa undantag. Mer information: www.scb.se/EN0105

Market Manager

Market Manager (MM) är en databas med information om samtliga svenska aktiebolag och koncerner, större handelsbolag, kommanditbolag och ekonomiska föreningar. Informationen består bland annat av företagsnamn, adressuppgifter, organisationsnummer, arbetsställen, bokslutsuppgifter, nyckeltal och SNI-information. Källor är bland annat Bolagsverket och SCB. Verket innehåller en egenutvecklad branschklassificering, som delar in företagen utifrån vilka marknader de är verksamma inom. MM används som komplement till eller i kombination med SCB:s företagsregister och SNI-klassificering. Mer information: www.mmp.se

Föreningar och branschorganisationer

Branschorganisationers medlemsförteckningar kan ofta användas för att hitta miljöföretag inom särskilda områden. Bland annat har Svebio (www.svebio.se) och KRAV (www.krav.se) använts.

Sökmotorer

Sökmotorer som Eniro (www.eniro.se) och Google (www.google.se) används för att hitta information om enskilda företag och branscher.

MiFDB-applikationen

Vid hanteringen av miljöföretagsdatabasen används en IT-applikation, kallad MiFDB. När ett nytt arbetsställe läggs in i databasen görs det via företagsregistret. På så sätt hämtas automatiskt uppgifter om arbetsställets adress, antalet anställda, SNI-kod etc. Uppgifter om företagets juridiska enhet läggs också in.

De variabler som läggs in manuellt är följande:

Säkerhetsklass

Arbetsstället klassas utifrån hur stor del det som är verksamt inom miljösektorn. Ett arbetsställe som är verksamt till 50-100 procent inom miljösektorn klassas som primärt. Om miljöverksamheten är mindre än 50 procent klassas det som sekundärt.

Miljöandel

Samtliga sekundära miljöarbetsställen tillförs en andel baserad på arbetsställets totala omsättning, alternativt på andelen anställda eller andelen produkter/verksamhetsområden inom miljöområdet. Med hjälp av andelen kan de sekundära miljöarbetsställena redovisas tillsammans med de primära.

Miljöområde

Arbetsstället klassas utifrån dess verksamhetsområde inom miljösektorn. Klasserna bygger på OECD/Eurostats manual *The Environmental Goods & Service Industry – Manual for Data Collection and Analysis* (1999). I tabell 1 nedan listas samtliga miljöområden tillsammans med exempel på områden som ingående företag är verksamma inom. För alla miljöområden gäller att

företaget både kan arbeta direkt med reducering av miljöproblem eller tillhandahålla den utrustning och material som behövs för det mer direkta arbetet.

I den nya handboken för arbetet (Eurostat 2009) har det gjorts en annan uppdelningen av miljöområdena än tidigare. Den övergripande definitionen av miljöföretag är dock densamma som i manualen från 1999. Därför avser SCB att tills vidare behålla den äldre uppdelningen av miljöområden.

Tabell 1. Miljöområden med definitioner och exempel

Miljöområde Namn	Definition, exempel
Utsläppsbehandling	Verksamheter som syftar till att förhindra eller åtgärda föroreningar och utsläpp.
Luftutsläppskontroll	Behandling/avlägsnande av luftföroreningar. T ex filter, katalysatorer, kemiska behandlingsmetoder eller återföringssystem.
Avloppshantering	Insamling, behandling, transport av avloppsvatten. Samtliga företag inom SNI 3700, t ex avlopps- och reningsverk.
Avfallshantering	Omhändertagande av alla typer av avfall. T ex insamling, sortering, kompostering, tillverkning av avfallscontainrar, transportföretag. Arbetsställen inom SNI 381 och 382 avfallshantering.
Mark och grundvatten	Reducering av föroreningar i mark och vatten (SNI 39). T ex saneringsföretag eller företag som tillverkar absorbenter.
Buller och vibrationer	Reducering av buller och vibrationer. T ex akustikföretag, företag som framställer lösningar för ljuddämpning (huvudsakligen för utomhusbuller).
Konsult, övervakning etc.	Framförallt tjänsteverksamhet, d v s företag, organisationer eller institut som är verksamma inom utbildning, forskning, konsult- eller analysverksamhet.
Resurshantering	Verksamheter som syftar till att bevara naturresurser.
Vattenhantering	Verksamheter inom grundvatten- eller ytvattenförsörjning, d v s vattenverk och reningsverk. Gränsen mellan miljöområdena Vattenhantering och Avlopp är ofta svår att dra. Arbetsställets huvudsakliga branschkod avgör inom vilket område det hamnar.
Återvunnet material	Regummering (SNI 2211), dock ej däckservice. Tillverkning av nya produkter utifrån återvunnet avfall, t ex förpackningar, säckar av återvunnen plast. Arbetsställen inom SNI 383 återvinning och SNI 4677 partihandel med avfallsprodukter och skrot.
Förnyelsebar energi	T ex värmeverk som eldar med förnyelsebara bränslen. Framställning och leverans av ved, flis, spån, pellets och briketter. Vattenkraft, vindkraft, solenergi.
Värme- och energi-besparing	Tillverkare, försäljare och installatörer av pelletskaminer, värmepumpar, värmemätare o dyl. Teknik- och systemlösningar för minskning av energi- och bränsleanvändning.
Hållbart jordbruk och fiske	Ekologisk växtodling, djurhållning, biodling eller svampodling. Hållbart fiske. KRAV-märkning.
Hållbar skog	Plantskolor, för odling och plantering av skogsplanter. Organisationer för certifiering av skogsägare. Skogsvård.
Ekoturism	Hållbar turism.
Biologisk mångfald och övrigt inom resurshantering	T ex kalkning av sjöar och praktisk naturvård.

ISSN 1654-4390 (online)

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Kundservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Customer service, phone +46 8 506 948 01